

B. i »Politiken«, og dermed begyndte en Strid, hvis Bølger skulde komme til at gaa højt ogsaa i den mandlige Presse.

I Anledning af Anmeldelsen af Garborgs *Mannfolk* og H. Pontoppidans *Mimoser* udslynger Kritikerne her den dristige Paa-stand, at »Askese, saadan som den for Øjeblikket øves af det store Flertal blandt de højere Stænders Kvinder, er en Ulykke«. Kvinden skulde derved blive defekt og fordummet, og Manden blev tvungen ned i Gadens løse Forbindelser. Det bedste for dem begge var, om Kvinden blev erotisk frigjort.

Frk. Grundtvig tog paa Kvindernes Vegne Hansken op og fremførte med ligesaa stor Dygtighed som Aabenhed og Frimodighed det vanskelige Spørgsmaal. Det var første Gang en Kvindes Mening herom hørtes offentlig, og det bør mindes.

Frk. G. paaviste, hvordan det, som nu forlangtes, umulig kunde blive til Kvindens sande Frigørelse, men kun vilde tjene Reaktionen. Kvinden skulde *ikke* blive som Manden. Manden burde i Stedet for lægge Baand paa sit ustyrlige Driftsliv, der ikke var ganske naturligt, men for Tiden vistnok frembragt ved Paavirkning fra fransk Litteratur, og blive kysk ligesom Kvinden. Det var det *sædelige* Lighedskrav, der maatte opstilles.

I et bestemt Presseorgan vakte dette Krav en Storm af Forbitrelse. Men paa den anden Side vandt Frk. Grundtvig Tilslutning fra mere end eet af de gode og kendte Navne. Blandt de mandlige Indsendere i »Kv. og Sf.« eller Dagspressen skal her blot nævnes Hostrup, Bjørnson, Kristoffer Janson og Sveistrup.

Disse Forhandlinger optager saa godt som hele 3. Aarg. De førte i hvert Fald det gode med sig, at de skaffede D. K. varmere Tilslutning og hæftigere Modstand, end det nogensinde før havde mødt. For »Kv. og Sf.« var det det store Aar, da dets Stemme blev hørt over det hele Land og udover dets Grænser.

Naar man ellers gennemgaar en Række af de ældre Aargange, er det for vor Tids Læsere vanskeligt at forstaa den ikke altid smigrende Opmærksomhed, som det gule Hæfte vakte i Dagspressen.

Der er mange nutildags, som finder, at »Kv. og Sf.« har været for lidt radikal. Man overser, at dets Fremtræden, hvor besindig og stilfærdig den end i Almindelighed var, *i sig selv* var noget revolutionært. Den blotte Forekomst af et særligt Organ for Kvindernes Ønsker syntes mange ukaldet og udfordrende.

I de første Aargange giver en staaende Rubrik: *Kvindesagen i Dagspressen*, et lille Indblik heri. I smaabitte, nøgterne Notitser males der en Tidsopfattelse, der, skønt den ikke er en Menneskealder gammel, forekommer os umaadelig forældet. Særlig er det Artiklerne om Hustruens formueretslige Stilling, der vakte Uro.

Her klager En over, hvor reduceret Mandens Stilling i Hjemmet allerede er bleven. Der paakalder en anden Lovgivningsmagts Beskyttelse for Manden i Ægteskabet. Et Blad som »Nationaltiden« giver Plads for en allerkæreste Dydsprædiken, hvis Kærne er, at siden Skriften lærer: »Heller lide Uret end gøre Uret« bør Manden søge ved Lov at faa Kvindens Ligestilling forhindret. — Den Gang var alle Vaaben gode nok mod Kvindesagen — selv den mest krasse Ulogik.

At Begreberne virkelig i Tidens Løb er blevne klarede, skyldes ikke mindst den Omstændighed, at der fandtes et Organ, hvor Kvinderne havde Lov at fremstille deres Tanker. Redaktionen kunde ved Udsendelsen af den 10de Aargang ogsaa melde, at der i de 10 Aar var udrettet et godt Oplysningsarbejde. »Tænkende Mennesker kender nu Forskel paa Kvindesagen og dens Karikatur, og derved har vi opnaaet Respekt og faaet Ørenlyd.«

✱

Den teoretiske Begrundelse af Kvindens Frigørelsessag synes ikke at have været